

SV-STUDENTER OM BREIVIK:

« Kan bli farligere
som følge av
studiene »

Debatt side 13

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 69, utgave 21 | www.universitas.no | onsdag 26. august 2015

■ Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus vil bygge boliger på treningsanlegget ved Domus Athletica.

■ Studentidretten går en usikker fremtid i møte, sier daglig leder Marlene Persson i Oslostudentenes Idrettsklubb.

Nyhet side 4 og 5

akademika.no

BEST PÅ PENSUM

Nå har vi
TILBUD
i butikk

akademika

redaktør: **Magnus Newth**
mgnewth@universitas.no 404 70 501

redaksjonsleder: **Julie Kalager**
julika@universitas.no 936 29 873

fotosjef: **Patrick Da Silva Sæther**

desksjef: **Marthe Olstad**

nettredaktør: **Magnus Braaten**

magasinredaktør: **Thea Storey Elnan**

MENINGER

Samskipnaden truer studentvelferden

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) har nylig lagt frem et forslag til en ny avtale mellom samskipnaden og Oslostudentenes Idrettsklubb (OSI). Ifølge OSI vil avtalen få fatale konsekvenser dersom den vedtas. I forslaget kommer det frem at SiO ønsker å bygge boliger på fotballbanen ved Domus Athletica. All direkte økonomisk støtte fra SiO til OSI er også stoppet. OSI står dermed igjen med en uklar pengesituasjon og ser ut til å miste et av sine viktigste idrettsanlegg. I tillegg krever SiO å få lansere konkurrerende tilbud.

Foreninger og organisasjoner som Oslostudentenes Idrettsklubb overlever på frivillighet. I tilfellet OSI legger studenter inn vanvittige mengder arbeid for å tilby en rekke organiserte idrettsgrener. At organisasjonen gjør en viktig jobb tviler ingen på. Når SiO stikker kjepper i hjulene, må man spørre seg om samskipnaden ønsker å ha OSI som en konkurrent til sine kommersielle treningstilbud.

Frivilligheten har en grense. Derfor bør man trå ekstra varsomt når et levende og organisk miljø har bygget seg opp gjennom en årrekke, slik som med OSI. SiO er til for studentene, og da er det ekstra krittikverdig at de nå truer et av studentenes sentrale tilbud i Oslo. Studentboliger er et viktig gode, men SiO må ikke bli blinde i jakten på gode tomter.

Å gjøre driften av Oslostudentenes Idrettsklubb vanskeligere vil med største sikkerhet føre til at OSI gir studentene et dårligere idrettstilbud enn i dag. I verste fall vil dette bli slutten for OSI.

Nye rutiner for registrering

Universitas registrerer at Kjell Ingolf Ropstad, justispolitisk talsmann i KrF, sitt skriftlige spørsmål til justisminister Anders Anundsen er besvart, en liten uke på etterskudd. Universitas registrerer også at politiets våpen har gått av utenfor reglementert trening og tømning av våpen 16 ganger siden midlertidig bevæpning ble innført. Dersom Politihøgskolen vil moderere sitt kategoriske «Ja, politiet er godt nok trent» er Universitas klare til å registrere også dette.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Louise Faldalen Prytz**
l.f.prytz@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

UiO må inkludere studentene for å bli et grønt universitet

Fornybare studentressurser

Kommentar

Kristina Holt, journalist i Universitas

Den ferske Miljørapporten for 2014, utarbeidet av Eiendomsavdelingen (EA) for Universitetet i Oslo (UiO), viser at det blir brukt 5500 liter mindre vann, fyrt 1500 liter mindre olje og kildesortert 2 prosent mer av avfallet siden fjoråret. Energiforbruket har også gått ned, men det kan like godt skyldes den milde vinteren. Det er på langt nær bra nok.

UiO har en lang vei å gå for å nå målene i 2020. For å komme fram må studentene involveres mer. Uten studentene blir det vanskelig å redusere energiforbruket med 15 prosent, eller å kildesortere 70 prosent av matavfallet.

I forrige ukes Universitas ble det etterlyst et større engasjement og press fra studentene for å fremme grønne løsninger ved universitetet. Men det finnes nok av dyktige og engasjerte student-

organisasjoner som jobber for klima, miljø og bærekraftige løsninger ved UiO: Concerned Students Oslo, Framtiden i våre hender, Blindern Studenthage og Oslo Grønne Studenter for å nevne noen. Problemet er at både kommunikasjonen og samarbeidet mellom studentene og ledelsen er for dårlig, noe Hanna Høiland, leder for Framtiden i våre hender, også bekrefter.

I Miljøstrategi 2013– 2015 nevnes ikke studentengasjementet med ett eneste ord. UiOs ledelse bør merke seg følgende: Framtiden i våre hender jobber for å få norske bedrifter til å investere i fornybar i stedet for fossil energi, Oslo Grønne studenter jobber aktivt med å knytte tettere bånd mellom grønn vitenskap og politikk, og Concerned Students Oslo gjennomfører arrangementer og debatter og har støttet ulike miljøinitiativ som Klimamarsjen, Broen til fremtidenkampanjen og Fossilfri framtid. Det hjelper ikke for ledelsen å klage på manglende studentengasjement

når studentene ikke inviteres til bordet. Det er skamløst at ledelsen overser ressursene som finnes i studentene.

Se til Sverige! I Göteborg, på universitetet som

«Det er skamløst at ledelsen overser ressursene som finnes i studentene»

Meninger

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

BURNABY, AUSTRALIA

Let me just pre-emptively address the elephant in the room: I believe that any sexual activity should include equal consent between all participants, and that's exactly what the Affirmative Consent Project (ACP) seeks to do. The ACP has created a «consent conscious kit» for those who are looking for more physical evidence of consent in sexual activities. This kit includes a written contract for sex, a pen, some breath mints, a condom, and a bag to hold it all. The kit's instructions encourage two partners to photograph themselves holding the contract as proof of consent before having sex, but I'm left wondering: Isn't this a little ridiculous?

BERGEN

STUDVEST

Å ha en deltidsjobb kan absolutt være en god erfaring, men det er krittikverdig når ni av ti studenter ikke har mulighet til å klare seg uten å jobbe ved siden av et fulltidsstudie. Ifølge tall fra Norsk studentorganisasjon (NSO) er nemlig 94 prosent av studentene avhengig av deltidsjobb eller støtte hjemmefra for å klare seg. Det betyr i verste fall at man som student ikke har nok tid til å studere.

PLYMOUTH, STORBRITANNIA

(...)There are still battles left to be fought to achieve further freedom and equality. In the United States, it is still legal in 27 states to fire someone for being LGBTQ. Many people either have to remain closeted at work in order to keep a job, or be out as LGBTQ and face being dismissed from their job, often without any other reason other than for their sexual orientation. Everyone should have the right to work, and not face discrimination based on their sexual orientation.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

hevder seg i verdensklasse når det gjelder klimaforskning, er det annerledes. Der er studentene en av de viktigste bærebjelkene for å opprettholde og videreføre universitetets grønne profil. Dette kommer tydelig frem i det svenske universitetets Visjon 2020, der de skriver at «våra studenter driver arbeidet framåt».

Universitetet i Gøteborg arrangerer aktiviteter og samarbeidsprosjekter innenfor bærekraftig utvikling for alle studenter på campus, blant annet gjennom en egen

«bærekraftig-dag», der studenter opplyses om økologisk mat, bærekraftige klær, reiser og måter å drive business på. Nyhetsbrev om universitetets miljøstatus sendes jevnlig ut til alle studenter.

Grønt UiO og påfølgende Miljøstrategi 2020 er et satsingsområde med gode intensjoner. Men for å oppnå langvarige resultater er ledelsen avhengig av å mobilisere et tettere samarbeid med studentene. Det begynner nærmest å bli en klisjé, men det er tross alt vi som er fremtiden.

Det er på tide, i «det grønne skiftets» ånd, å ta campus tilbake og kreve at ledelsen inviterer oss til forhandlingene slik at vi kan være med å fremme gode, grønne løsninger på vårt universitet, og slik at vi kan etablere et demokratisk, levedyktig og synlig grønt UiO.

kholt@universitas.no

Mer om saken på side 6 og 7

Øyeblikket

av Erlend Daae

NÆRKONTAKT MED PUBLIKUM: Tone Simoné fikk føle Sexhibition på kroppen da hun ble dratt på scenen av stripperen Marius. Nils Ally, arrangør av Sexhibition sier: «Dette er en messe hvor det skal være litt tjo-hei og litt harry. Det viktigste er at folk slår seg løs.»

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: **Universitassen**
snapchat: **universitas_no**

For oppdaterte studentnyheter:

nyhetsredaktør: **Magnus Newth**
mgnewth@universitas.no 404 70 501

NYHET

Livet på toget

IKKE FOR ALLE: –Jeg leser, jeg skriver, jeg ser ut av vinduet, og jeg møter hyggelige mennesker hele tiden. Det er alltid noe å gjøre på et tog, sier den tyske universitetsstudenten Leonie Müller til den tyske tv-stasjonen SWR.

Hun har byttet ut studenthybelen sin med et månedskort på toget. Husleien hennes var på omtrent 3600 kroner, nå sparer hun drøyt fem hundre kroner på å kjøpe togbillett.

Månedskortet hennes gjør at hun får tilgang til alle togene i landet uten ekstrakostnad. Nå gjør hun alt på toget som hun ellers ville gjort hjemme. Hun vasker håret sitt, og skriver semesteroppgavene sine i ekspressfart.

Studenter er brann-ignorante

LIVSFARLIG UVITENHET:

Halvparten av norske studenter i leide boliger får ikke informasjon om brannsikkerhet, skriver Norsk brannforening i et presseskiv. En undersøkelse blant 5000 studenter viser at to av tre studenter ikke er orientert om rømningsveier, og én av tre røykvarslere på studenthybler blir aldri sjekket. Dessuten har 5000 til 10 000 studenter ikke røykvarslere i boligen sin. To av ti studenter har ikke engang tilgang til slokkeutstyr der de bor.

– Vår undersøkelse viser at utleierne svikter på dette punktet, og at studentene må få mer informasjon om brannsikkerhet, sier Dagfinn Kalheim, administrerende direktør i Norsk brannvernforening. Han ber utleierne om å skjerpe seg.

Fusjonsfeber gir regnefeil

FORTSATT GANSKE DYRT:

Prislappen på NTNU-fusjonen er klar, skriver Adresseavisen. Regningen kommer på 250 millioner kroner, men Universitas stiller seg undrende over regnestykket som ligger til grunn. 120 millioner kroner skal til å tilpasse høyskolene i Sør-Trøndelag, Gjøvik og Ålesunds datasystemer til NTNUs, mens 50 millioner skal brukes til diverse tiltak for å få ansatte over i en enhetlig institusjon. Klok av skade er det satt av 70 millioner som en sikkerhetsmargin. Disse tre summene blir ifølge avisen tilsammen 250 millioner kroner. Universitas vet ikke hvor feilen har skjedd, men foreslår de resterende ti millionene brukes på et intensivkurs i matte for Adresseavisen og/eller de ansatte i universitetet. I alle tilfeller virker sikkerhetsmarginen passe stor.

UNIVERSITAS FOR 26 ÅR SIDEN

Universitas nr. 13, 4. oktober 1989

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Et universitet har en dobbelt funksjon; det skal drive både forskning og undervisning. Det fremlagte forslag til statsbudsjett for 1966 viser at vi nå for alvor er i ferd med å gjøre Universitetet i Oslo til en rendyrket undervisningsanstalt. Det forslag departementet er kommet med gir uttrykk for en tendens som på lengre sikt uvilkarlig vil føre til en usunn stillingsstruktur. Måtte den nye regjering begripe det. For vi for alvor har fått et annenrangs universitet i Oslo.

Universitas nr. 11, 1965

Idrett tape

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus har sluttet å støtte Oslostudentenes Idrettsklubb økonomisk. Nå vil samskipnaden bygge boliger på OSIs fotballbane.

Studentidrett

tekst Aksel Schreiner Brakestad
foto Patrick da Silva Sæther

I 2012 mottok Oslostudentenes Idrettsklubb (OSI) 1 255 000 kroner fra Studentsamskipnaden i Oslo (SiO). Nå har pengestrømmen tørket inn.

– SiO tar livet av studentidretten ved å vanskeliggjøre vår drift på flere områder, sier Marlene

Persson, daglig leder i OSI.

Studentsamskipnaden har på få år kuttet den økonomiske støtten til OSI, noe som har ført til at idrettsklubben har gått med betydelige underskudd, både i 2013 og 2014. Nå må OSI søke om penge støtte fra Velferdstinget (VT), og i år ble de tildelt 320 000 kroner. VT deler ut midler til studentvelferd på vegne av SiO.

– Vi er innforstått med at det er mer ryddig å flytte finansieringen

fra SiO til VT, men det gjør finansieringen vår mindre forutsigbar, og skaper større usikkerhet for klubben, sier Persson.

I tillegg til å legge om finansieringsordningen, vil SiO åpne for at de kan konkurrere med idrettsklubben, og ønsker dessuten å bygge boliger på fotballbanen ved Domus Athletica.

Det kom frem da OSI og SiO forhandlet om en ny avtale seg i mellom.

er pengekampen

SiOs støtte til OSI

- 2012: 1 255 000 kroner
- 2013: 634 000 kroner
- 2014: 532 000 kroner
- 2015: 0 kroner

– Fremfor å samarbeide, etablerer SiO konkurrerende tilbud og fjerner den økonomiske støtten vår. Når de i tillegg ønsker å bygge boliger på kunstgressbanen vi bruker, gjør de det svært vanskelig for oss; både med tanke på både økonomi og anlegg, sier Persson i OSI.

I tidligere avtaler har det stått eksplisitt at ingen av organisasjonene kan starte konkurrerende virksomhet med hverandre. Men i siste avtaleforslag fra SiO åpner de for at samskipnaden kan konkurrere med idrettsklubben, men ikke omvendt.

– Vi ønsker oss et samarbeid der SiO anerkjenner verdien av studentfrivillighet, sier Persson.

Ingen fotballbane

Anlegget ved Domus Athletica, som vil bli lagt ned ved boligbygging, brukes i dag av OSI Fotball og en rekke andre organisasjoner. Samskipnaden ønsker å bygge nye boliger, men har ikke planlagt å bygge noen ny kunstgressbane.

Saken er nå oppe hos byrådet, hvor OSI og blant annet Oslo Idrettsforbund og Nordre Aker har sendt inn protester.

Skamfull behandling

Banen er også i bruk av flere idrettslag fra utdanningssinstitusjoner som Handelshøyskolen BI og Høgskolen i Oslo og Akershus. Konsekvensene av boligutbygging kan være at deres idrettslag blir nødt til å legge ned.

– Vårt problem med planen er ikke boligene, men det at man ikke opprettholder tilbudet til idrettsklubben, sier Askild Sweeney, leder for OSI Fotball.

Han kaller SiOs oppførsel for skammelig.

– Dessverre rammes vi og alle andre tilknyttede klubber urimelig hardt da SiO ikke virker å ha noen intensjon om bygging av en erstatningsbane, sier Sweeney.

Har brutt forhandlingene

SiOs forslag innebærer konkurranse mellom SiO og OSI, ingen fotballbane og uklar økonomisk støtte. Det har ført til at OSI har brutt forhandlingene.

– Vi mener at et samarbeid der vi holder oss innenfor hvert vårt område og samtidig samarbeider om å drive tilbud som kan sies å falle innunder begge parter virksomhet, vil være mye mer gunstig for aktivitetstilbudet til studenter i Oslo, sier Persson om forhandlingsbruddet.

God dialog?

Styreleder Tone Standal Vesterhus i SiO hadde følgende kommentar om samarbeidet med OSI.

– Vi har hatt en avtale som nå har gått ut. Vi opplever at vi har en god dialog, og den ønsker vi å opprettholde. OSI er en av våre største brukere, og styret har som prinsipp å behandle alle våre samarbeidspartnere likt.

Vesterhus ville ikke kommentere Perssons påstand om at SiO kommer til å ta livet av studentidretten. Universitas har ikke fått kontakt med administrerende direktør i Studentsamskipnaden, Lisbeth Dyrberg.

universitas@universitas.no

Raser: Marlene Persson og Aksel Sweeney reagerer på oppførselen til studentsamskipnaden.

FORLAGENES
STORE
BOK
SALG

NORSK
FILMINSTITUTT

LAGERTØMMING AV DVD'ER

GRATIS FILMVISNINGER:
www.cinemateket.no

27 – 29. AUGUST

ÅPNINGSTIDER
TORSDAG 11 – 21
FREDAG 11 – 21
LØRDAG 11 – 17

FILMENS HUS
DRONNINGENS GATE 16

PAX OKTOBER PRESS SAMLAGET SPARTACUS DREYER NFI
KONTUR HUMANIST MANIFEST OMNIPAX MINUSKEL PEGASUS
BOKVENNEN SOLUM TRANSIT VIDARFORLAGET FLAMME

MED BOKER FRA:
KJELL WESTÖ
JOYCE CAROL OATES
THOMAS BERNHARD
KARL OVE KNAUSGÅRD
HARUKI MURAKAMI
ROLAND BARTHES
AGNES RAVATN
TERJE NORDBY
JON MICHELET
HANNA ARENDT
RAGNAR HOVLAND
OLAV H. HAUGE
SIMONE DE BEAUVOIR
LUDVIG WITTGENSTEIN
JULIA KRISTEVA
KJELL ASKILDSEN
VIRGINIA WOOLF
FERNANDO PESSOA
LOTTA ELSTAD
ROBERTO BOLAÑO
OG MANGE, MANGE FLERE

MASSENS AV BILLIGE BARNEBOKER

UiOs MILJØRAPPORT

Rådgir: UiO-rektor Ole Petter Ottersen støtter seg på rådene fra miljørådgiver Jorulf Brøvig Silde. Sistnevnte vant i 2014 Eiendomsavdelingens årlige miljøpris for sin innsats for Grønt UiO-prosjektet.

Etterlengtet miljø-rapport ser dagens lys

Rektor Ole Petter Ottersen sier seg fornøyd med miljøresultatet, til tross for at rapporten viser at UiO har langt igjen å gå.

Miljø

tekst Julie Bjander
oto Patrick da Silva Sæther

– Her presenteres den usminkede versjonen av universitetets resultater. Noen mål er nådd, andre er ikke det, forteller Ottersen.

Rektoren, som for anledningen har UiOs miljørådgiver Jorulf Brøvig Silde ved sin side, forteller at han er spesielt tilfreds med kuttene i klimagassutslipp.

– Vi er fornøyd med å ha redusert CO₂-utslippet ved universitetets bygninger med tretti prosent i perioden 2012 til 2014. Vi reduserer også energiforbruket. Enkelte ting går det derimot langsommere med, sier han.

– UiO mangler ambisjoner

En annen som mener at det går langsomt i UiOs miljøsatting er Lan Marie Nguyen Berg, Miljøpartiet De Grønnes (MDG) førstekandidat i Oslo. Hun synes at UiO er langt ifra ambisiøse nok med sine målsetninger.

– Universitetet kan og bør bli en netto nullutslippsvirksomhet.

«Noen mål er nådd, andre er ikke det»

Ole Petter Ottersen, rektor ved UiO

Det UiO trenger er en ledelse som virkelig går foran og viser at universitetet tar klimaendringene på alvor og at man må handle lokalt. Det krever både gulrot og pisk, det være seg solceller eller kutt i ansattes flyreiser, råder hun.

– Ingen reiser for reisens skyld

– Jeg kjenner meg ikke igjen i Bergs kritikk. UiO har høye miljømålsettinger, spesielt på bygg, svarer Ottersen som hadde Grønt UiO som en del av sitt rektorvalgprogram i 2009.

Miljørapporten viser at UiO har kuttet i utslippet av klimagasser ved selve universitetsbygningene. Utslippene fra ansattes transport har også gått ned, men er fremdeles høye. Hovedgrunnen til dette er bruk av fly ved jobbreiser.

– Har dere gjort noe konkret for å redusere jobbreisert flytrafikk, eller er tiltaket kun begrenset til anbefalinger om å fly mindre?

– Et internasjonalt universitet kan selvfølgelig ikke legge ned et forbud mot flyreiser. Mange reiser er nødvendige, ingen reiser for reisens skyld. Andre reiser kan unngås, noe som er grunnen til at vi har tilrettelagt for videokonferanser, sier rektoren.

Ulike hensyn

I tillegg til å ta opp ansattes bruk av fly, kritiserer rapporten innsatsen som har blitt gjort for å redusere andelen ansatte som bruker

bil til og fra jobb.

– Har dere prioritert ansattes komfort fremfor miljø når det gjelder ansattes bruk av bil i jobbsammenheng?

– Vi er ikke der at vi i dag diskuterer å fjerne parkeringsplasser. Men det ligger gode muligheter til å tenke nyskapende rundt dette. Vi er også i dialog med Oslo kommune vedrørende offentlig transport. Blant annet er T-banestasjonen ved Blindern dårlig og lite effektiv og UiO ønsker en ny stasjon her, forteller Ottersen.

Et raskt rektorblikk på miljørådgiver Silde fører til en innskyttelse om at man dessuten har sett en stor økning av elbilbruk blant de ansatte fra første til andre halvår i 2014.

– Etter at Eiendomsetaten (EA) overtok kostnadene med ordningen har man sett at mange flere ansatte benytter seg av bildeleingsordningen, forklarer Silde.

Oppjusterer kildesorteringsmål

Han trekker også frem universitetets satsing på kildesortering, med Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) som et godt forbilde.

– SV-fakultet er først ut i et prosjekt hvor studenter og ansatte sorterer avfallet selv. Vi finsorterer og veier alt søppelet for å kartlegge hva som kastes og hvor mye det er av hver avfallstype. Dette har ført til at det langsiktige målet om å kildesortere sytti prosent av avfallet nå har blitt oppjustert til åtti prosent i løpet av fire år, sier miljørådgiveren.

Ottersen peker på utviklingen ved SV-fakultet som et eksempel på studentenes påvirkningskraft.

– Studentengasjementet er viktig for oss. Kildesortering på campus er et resultat av påtrykk

fra studentene. Bysykler er også et område hvor det har vært stort engasjement fra studentenes side, forteller rektoren.

Statoil-finansiering

– Deler av forskningen ved UiO finansieres av Statoil. Hvor forenelig er det egentlig med visjonen om et grønt universitet?

– Jeg ser ikke helt hvordan dette er relevant for Grønt UiO. Statoil-avtalen er ikke i samme skål. Grønt UiO omhandler en grønn campus. Statoil-avtalen dreier seg derimot om driving av forskning og utredning av klima, og er dermed en helt annen sak, sier Ottersen.

universitas@universitas.no

– Overraskende dårlig innsikt

FOTO: EVELYN PECORI

– Det er overraskende liten interesse for å tenke klima, kanskje særlig blant studentene, sa direktør Anders Elverhøi i Energi UiO til Universitas i forrige uke.

Julie Sørli Paus-Knudsen (bildet), leder i studentparlamentet ved UiO, mener derimot direktørens uttalelse vitner om en overraskende dårlig innsikt i studentaktiviteter ved universitetet.

– Det stemmer ikke at interessen for å tenke klima er liten hos studenter, sier hun.

Paus-Knudsen forteller at det er 12 studentforeninger ved universitetet som jobber direk-

te for klima og miljø, eller som jobber med miljørelaterte saker. Hun peker på at studenter jobber for å få reell kildesortering i alle bygg universitetet disponerer, samt å få klimavitenskap og miljøfilosofi inn i undervisningen av ex. phil.

– Vi jobber kontinuerlig for at UiO skal prioritere forskning på grønne, miljøvennlige og bærekraftige løsninger. Dersom Elverhøi vil ha informasjon om hvordan vi studenter engasjerer oss for miljø og klima, er han hjertelig velkommen til mitt kontor i Villa Eika, sier hun.

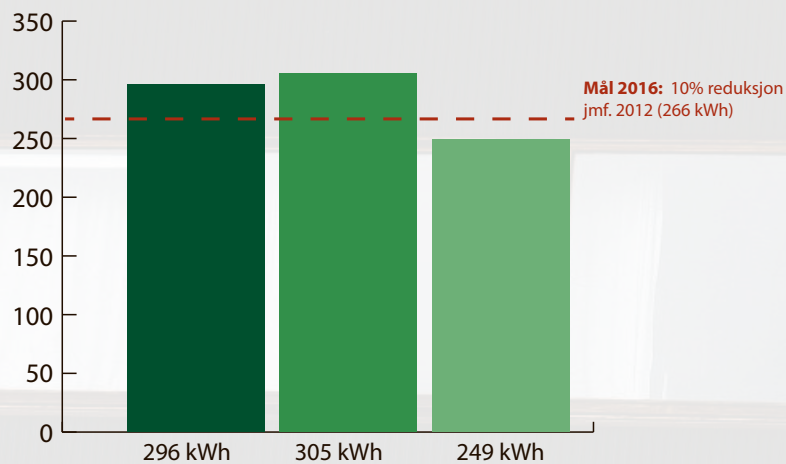
universitas@universitas.no

Miljørapportens hovedpunkter

Årets miljørapport fra Universitetet i Oslo (UiO) er endelig kommet. Universitas har gått gjennom den ferske rapporten.

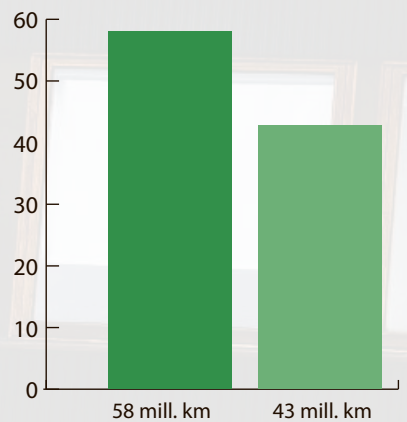
1. Energiforbruk

UiOs endelige målsetning for 2020 er en 15 prosent reduksjon av universitetets energiforbruk i forhold til 2012-nivået. Delmålet for 2016 er en nedgang på ti prosent. Begge disse målene ble nådd i 2014, men rapporten antar at reduksjonen i sin helhet skyldes en uvanlig mild vinter. Energiforbruket økte derimot i perioden 2012–13, så hvis denne trenden fortsetter vil årets gode resultater være til liten trøst.

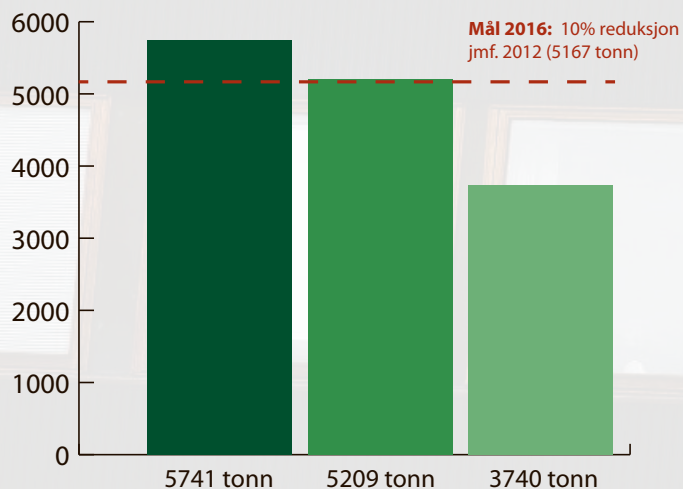
2. Klimagassutslipp (transport)

Tall fra UiOs reiseoperatør viser at ansatte har flydd i overkant av 43 millioner kilometer i forbindelse med jobbrelaterte aktiviteter. Universitet prøver å redusere dette ved å tilrettelegge for videokonferanser, ettersom flytrafikk er en av verstingene innen CO₂-utslipp. For å nøytralisere CO₂-utslippene fra disse flyreisene, ville UiO-ansatte være nødt til å plante i underkant av 12 000 trær årlig. Tallene er likevel en positiv utvikling fra 2013, med en nedgang på 15 millioner kilometer. Rapporten bemerker i tillegg en total mangel på tiltak for å øke ansattes bruk av offentlig transport til og fra jobb.

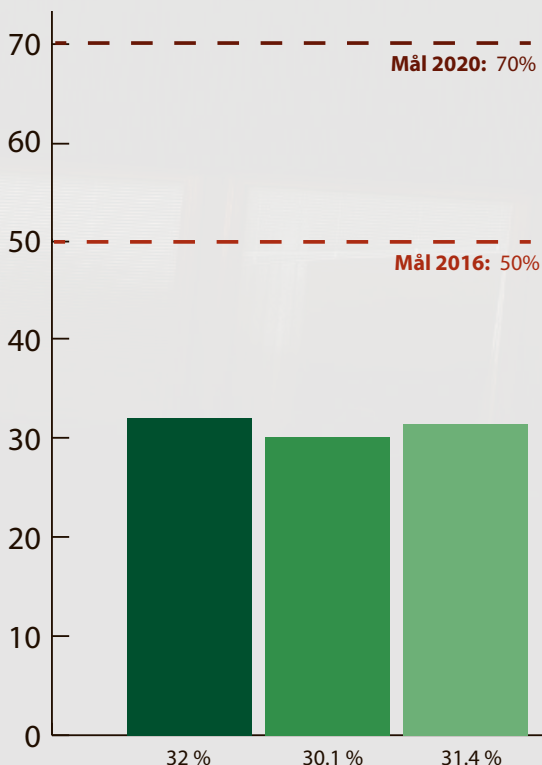
3. Klimagassutslipp (stasjonær energibruk)

Målet om å redusere klimagassutslippet fra UiOs stasjonære energibruk med ti prosent innen 2016 er allerede nådd. Stasjonær energibruk brukes som en betegnelse på det totale forbruket av energi ved de ulike universitetsbyggene. Dette inkluderer elkraft, fjernvarme og nødaggregater. Nedgangen skyldes i hovedsak at Hafslund har redusert bruken av fossile brennstoff i sin fjernvarme og at driften ved Vikingskipshuset har gjort det samme.

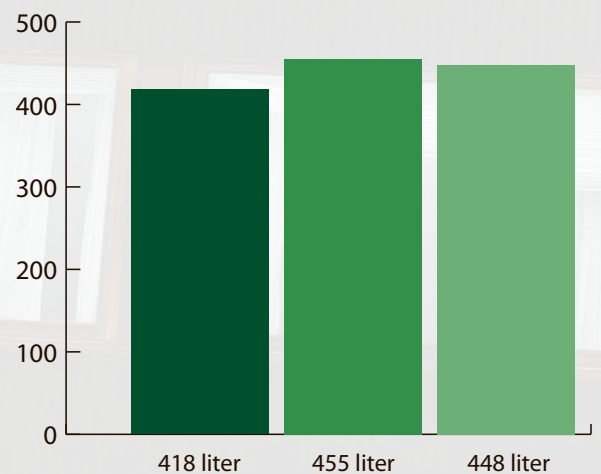
4. Avfall

UiO er foreløpig langt unna målet om å kildesortere 70 prosent av avfallet ved universitetet. Rapporten viser at kildesorteringsgraden ved universitetet i 2014 lå på 31 prosent. Dette er en liten økning fra året før, men likevel en nedgang fra 2012-nivå. Delmålet for 2016 er på 50 prosent. En positiv faktor er nedgang i total avfallsmengde siden 2012, fra 1769 tonn til 1485 tonn.

5. Vannforbruk

UiOs vannforbruk på eide og leide arealer har hatt en liten nedgang fra fjoråret. Da lå forbruket på 455 liter per kvadratmeter, mens det i år ligger på 448 liter per kvadratmeter. Dette er likevel en stor oppgang fra 2012-nivået på 418 liter per kvadratmeter. Noe usikkerhet rundt målingene kan være medvirkende til variasjonen i tallene, og UiO har derfor planer om å erstatte dagens målere med fjernavleste målere. Det totale vannforbruket i 2014 lå på 245 667 000 liter.

6. Byggeprosjekters miljøpåvirkning

UiO gjennomførte, gjennom Eiendomsavdelingen (EA), bygge- og rehabiliteringsprosjekter til en samlet verdi av 360 millioner kroner i fjor. Til tross for UiOs ambisjoner har det ikke blitt prioritert å registrere miljøpåvirkningen av disse prosjektene. For å bøte på dette er det planlagt å innføre rutiner for å rapportere disse prosjektenes miljøbelastning innen 2016. I tillegg skal UiOs nybygg ha en klar miljøambisjon, som for eksempel «excellent» i miljøklassifiseringsverktøyet BREEAM-NOR.

Forklaring av grafene

2012	2013	2014
		
Mål 2016	---	---
Mål 2020	---	---

Åstedet: Administrerende direktør på NIH, Lise Sofie Woie, sier den samlede verdien på tyvegodsset er ukjent.

Innbrudd på idrettshøyskolen

Denne helgen ble Norges Idrettshøgskole (NIH) utsatt for innbrudd. Gjerningsmennene fikk blant annet med seg en safe og flere prosjektorer.

Innbrudd

tekst Nora Gaupseth
og Magnus Braaten
foto Patrick Da Silva Sæther

– Det ser ut som innbruddstylene har vært her både på lørdag og

søndag. Først for å rekognosere, og så for å gjøre innbruddet, sier kommunikasjonssjef ved Norges Idrettshøgskole (NIH) Karen Christensen i en kommentar til Universitas.

Flere gjerningsmenn

Tyvene fikk med seg en safe fylt med adgangs- og parkeringskort. På grunn av safens størrelse og vekt antar man at det har vært mer enn én gjerningsmann. Safen ble kastet ned en trapp, og dette har i tillegg ført til betydelige skader på trappen.

Utbyttet fra det frekke innbruddet besto dessuten av minst fem mobiltelefoner, fire prosjektorer, tre diktafoner, to videokameraer, én bærbar PC og ett trådløst headsett.

Den samlede verdien på tyve-

godset er ukjent.

Brutt opp ståldør

Lise Sofie Woie, administrerende direktør ved NIH, forteller at gjerningsmennene har kommet seg inn ved å klippe låsen på en port i et anleggsgjerde. Deretter har de revet opp en tredør og brutt seg gjennom en ståldør.

– Vi vet ikke hvordan de har fått det til, men det er kraftige merker på døren, sier Woie.

Etter å ha kommet gjennom ståldøren var tyvene inne på NIH. Her har de tatt seg videre til Servicetorget der tyveriet har funnet sted. Politiet antar at innbruddstylene har brukt samme rute da de flyktet.

– Gjerningsmennene har trolig hatt en bil på baksiden, sier åstedsgransker fra Majorstua

politistasjon Asgeir Bjørgum, til Universitas.

Han var eneste politimann på åstedet.

Unngikk alarm

Natt til mandag, klokka 03.43, ble det utløst en alarm.

– Alarmen som ble utløst er bare lokal. Den har ingen direkte kobling mot noe vaktelskap eller til politiet, men vises kun i vår hendelseslogg. Det er enkelte plasser på NIH som har systemer koblet internt og til vaktelskap, men innbruddstylene har klart å unngå disse alarmene, sier Woie.

Sårbare for innbrudd

Det er ikke første gangen NIH opplever innbrudd.

– Det har vært enkelte mindre innbrudd ved NIH tidligere, men

de har gjerne skjedd på dagtid. Det at vi er en byggeplass nå gjør oss nok mer sårbare for tyverier. Det er naturlig at vi nå gjør en ny vurdering av nødvendigheten for ytterligere tiltak for å ivareta sikkerheten, sammen med Statsbygg, som er byggherre for rehabiliteringsprosjektet, sier Woie.

Prosjektet er ventet å stå ferdig i august 2017.

I denne omgang er det lite å gjøre med det frekke tyveriet, annet enn å vente.

– Det neste som skjer er at vi skriver en rapport og en anmeldelse på vegne av skolen. Etterforskningsavsnittet på Majorstua vil så vurdere videre steg i etterforskningen, sier Bjørgum.

Det er for øyeblikket ingen mistenkte i saken.

akademika

Nå har vi
TILBUD
i butikk

**BEST PÅ
PENSUM**

akademika.no

LAST NED
AKADEMIKA-APPEN

FÅ GODE
TILBUD

Misforneid: – UiO har et klart ansvar for å sørge for at dette aldri skjer igjen, sier NSO-leder Julie Sørli Paus-Knudsen.

UiO er verst i landet på personvern

Datatilsynet får inn flere avviksmeldinger fra UiO, enn fra alle andre utdanningsinstitusjoner til sammen.

Personvern

tekst Kristina Holt og Torgeir Mortensen
foto Evelyn Pecori

– Universitetet må rydde opp i sitt eget rot, sier Julie Sørli Paus-Knudsen, leder av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO).

Universitetet i Oslo (UiO) har i en årrekke vært en versting når det kommer til personvern. Forrige uke skrev Universitas at UiO hadde publisert personnumrene til 959 studenter via mastergradsarkivet Duo. Nå krever Paus-Knudsen at universitetet stiller ressurser til rådighet for studenter som er rammet.

– Ledelsen har et klart ansvar for å sørge for at dette aldri skjer igjen. De har sagt ifra at de kom-

mer til å rydde opp. Da må vi kunne forvente at de gjør nettopp det, slår hun fast.

Hun understreker at personvernkaoset ved UiO kan få betydelige konsekvenser for studentene som er rammet.

– Det er viktig å tenke på at dette ikke bare er snakk om tall, men studenter.

Desidert versting

– Det skjer flere personvern-glipper på UiO enn det gjør blant alle de andre utdanningsinstitusjonene til sammen, forteller direktør Ove Skåra i Datatilsynet.

Etter et søk i saksbehandlingssystemet bekrefter han at det siden 2009 har forekommet 11 avviksmeldinger som gjelder publisering av sensitiv informasjon, fødsels- og personnumre tilhøren-

de studenter ved UiO.

Det skiller seg klart ut fra andre utdanningsinstitusjoner i Norge. Skåra kan kun finne ett tilfelle på Toppidrettsgymnaset i Telemark i 2009, ett på Handelshøgskolen i Bergen i 2011, og et på NTNU i Trondheim i 2014 – en statistikk som står i grell kontrast til UiOs 11 brudd i samme periode.

Eget personvernombud

Skåra tror det store skillet delvis kan forklares ved at UiO har et eget personvernombud, altså en egen funksjon for å følge opp personvern i virksomheten. Utover forskningsaktiviteten, mangler

dette hos andre utdanningsinstitusjoner i Norge. Derfor er oppdagelsesprosenten høyere hos UiO.

– UiO har gode rutiner på å melde fra til oss. Mange andre institusjoner blir kanskje aldri klar over at de har feilpubliseringer, og unnlater i verste fall å melde fra til oss, forteller han.

Skal ikke skjye

Skåra mener imidlertid at det er en for enkel forklaring når UiO, sammenlignet med andre institusjoner, glipper såpass ofte.

På samme måte som forrige uke forsøkte Universitas å få tak i rektor Ole Petter Ottersen eller universitetsdirektør Gunn-Elin Bjørneboe. Imidlertid fikk vi igjen vite at det er underdirektør Johannes Falk Paulsen i Universitetets enhet for lederstøtte som har ansvar for denne saken. Han forteller at UiO undersøker hvorfor den siste glippen oppstod, slik at de kan avklare hvorvidt det skyldtes brudd på rutiner eller om rutinene bør justeres.

– Er personvernet vanskelig å kontrollere?

– Både ja og nei. Denne typen feil som vi har hatt her skal ikke skje. Så enkelt er det. Men det er utfordrende å sikre at alle ansatte besitter riktig kompetanse, og har riktig fokus til enhver tid i en så stor organisasjon som UiO, sier Paulsen.

Is i magen

Direktøren i Datatilsynet legger til at studenter som utsettes for slike glipper i første omgang, bør ha litt is i magen.

– Ikke bli altfor bekymra. Det er ikke sånn at kriminelle søker til universitetene først og fremst for å få tak i fødselsnumre. Det å sperre post og kredittsjekk før man er helt sikker på at det har forekommet ID-tyveri, er et stort bryderi. Dette bør man gjøre først når man har fått tydelige indikasjoner på at man faktisk har blitt utsatt for det, sier han.

«Universitetet må rydde opp i sitt eget rot»

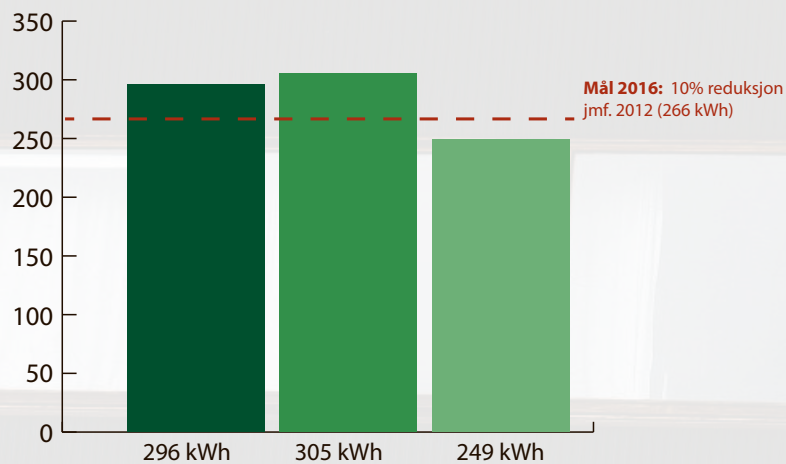
Julie Sørli Paus-Knudsen, leder av Studentparlamentet.

Miljørapportens hovedpunkter

Årets miljørapport fra Universitetet i Oslo (UiO) er endelig kommet. Universitas har gått gjennom den ferske rapporten.

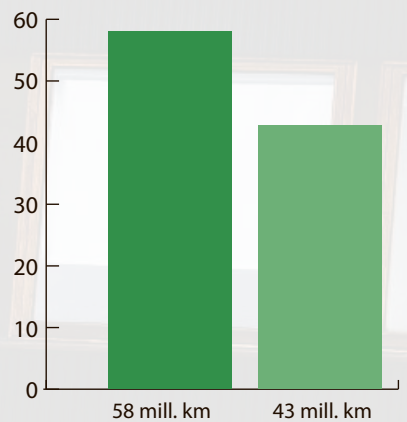
1. Energiforbruk

UiOs endelige målsetning for 2020 er en 15 prosent reduksjon av universitetets energiforbruk i forhold til 2012-nivået. Delmålet for 2016 er en nedgang på ti prosent. Begge disse målene ble nådd i 2014, men rapporten antar at reduksjonen i sin helhet skyldes en uvanlig mild vinter. Energiforbruket økte derimot i perioden 2012–13, så hvis denne trenden fortsetter vil årets gode resultater være til liten trøst.

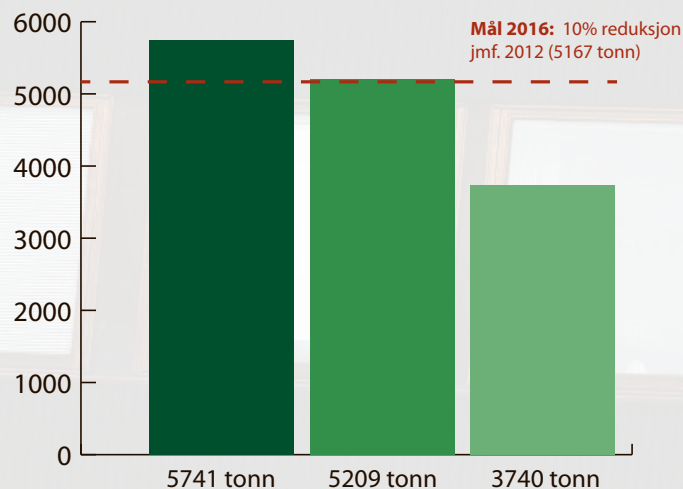
2. Klimagassutslipp (transport)

Tall fra UiOs reiseoperatør viser at ansatte har flydd i overkant av 43 millioner kilometer i forbindelse med jobbrelaterte aktiviteter. Universitet prøver å redusere dette ved å tilrettelegge for videokonferanser, ettersom flytrafikk er en av verstingene innen CO₂-utslipp. For å nøytralisere CO₂-utslippene fra disse flyreisene, ville UiO-ansatte være nødt til å plante i underkant av 12 000 trær årlig. Tallene er likevel en positiv utvikling fra 2013, med en nedgang på 15 millioner kilometer. Rapporten bemerker i tillegg en total mangel på tiltak for å øke ansattes bruk av offentlig transport til og fra jobb.

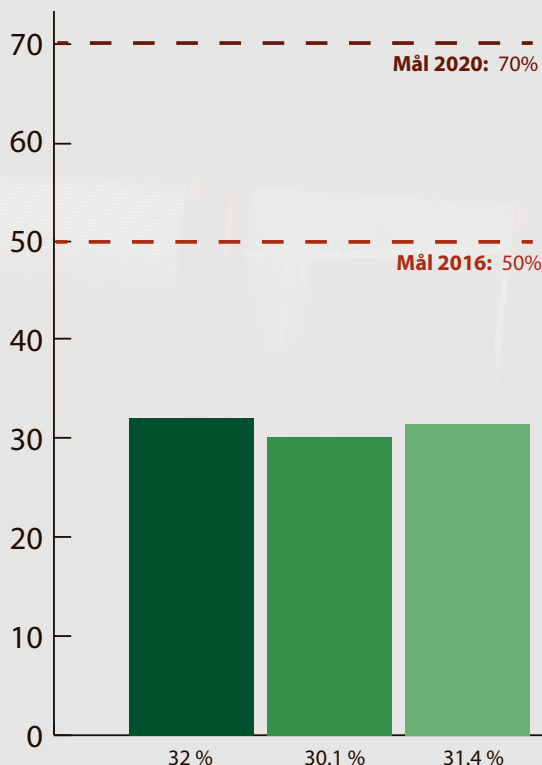
3. Klimagassutslipp (stasjonær energibruk)

Målet om å redusere klimagassutslippet fra UiOs stasjonære energibruk med ti prosent innen 2016 er allerede nådd. Stasjonær energibruk brukes som en betegnelse på det totale forbruket av energi ved de ulike universitetsbyggene. Dette inkluderer elkraft, fjernvarme og nødaggregater. Nedgangen skyldes i hovedsak at Hafslund har redusert bruken av fossile brennstoff i sin fjernvarme og at driften ved Vikingskipshuset har gjort det samme.

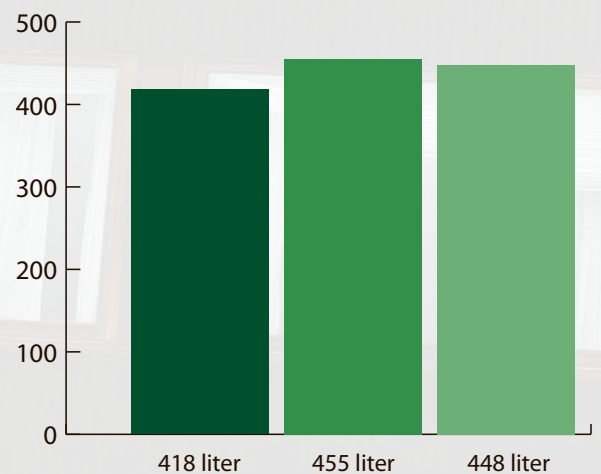
4. Avfall

UiO er foreløpig langt unna målet om å kildesortere 70 prosent av avfallet ved universitetet. Rapporten viser at kildesorteringsgraden ved universitetet i 2014 lå på 31 prosent. Dette er en liten økning fra året før, men likevel en nedgang fra 2012-nivå. Delmålet for 2016 er på 50 prosent. En positiv faktor er nedgang i total avfallsmengde siden 2012, fra 1769 tonn til 1485 tonn.

5. Vannforbruk

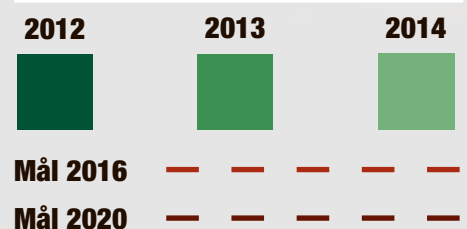
UiOs vannforbruk på eide og leide arealer har hatt en liten nedgang fra fjoråret. Da lå forbruket på 455 liter per kvadratmeter, mens det i år ligger på 448 liter per kvadratmeter. Dette er likevel en stor oppgang fra 2012-nivået på 418 liter per kvadratmeter. Noe usikkerhet rundt målingene kan være medvirkende til variasjonen i tallene, og UiO har derfor planer om å erstatte dagens målere med fjernavleste målere. Det totale vannforbruket i 2014 lå på 245 667 000 liter.

6. Byggeprosjekters miljøpåvirkning

UiO gjennomførte, gjennom Eiendomsavdelingen (EA), bygge- og rehabiliteringsprosjekter til en samlet verdi av 360 millioner kroner i fjor. Til tross for UiOs ambisjoner har det ikke blitt prioritert å registrere miljøpåvirkningen av disse prosjektene. For å bøte på dette er det planlagt å innføre rutiner for å rapportere disse prosjektenes miljøbelastning innen 2016. I tillegg skal UiOs nybygg ha en klar miljøambisjon, som for eksempel «excellent» i miljøklassifiseringsverktøyet BREEAM-NOR.

Forklaring av grafene

debattredaktør: **Anders Veberg**
debatt@universitas.no 454 72 320

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT Si din mening på universitas.no

Våpen i ulike sammenhengar

«Hvorfor driver folk og siterer Mood? Som det fremkom i en artikkel her om dagen har han ikke kunnskap om politiets operative arbeid. Kronikken Mood skrev er full av feiloppfatninger om både politiets rolle og samfunnsoppdrag. At noen har kunnskap om våpen i krig betyr ikke at de har kunnskap om våpenbruk i politisammenheng. TomEverr Under saka «Vil ikke gi studentene mer våpentrening»

Kunne vore verre

«Får lese det som står i kontrakten. Kort og godt. Dyr, ja, men det er langt dyrere i andre storbyer. Om det er noen trøst... Noname Under saka «Blir utnyttet av kyniske utleiere»

Alt monnar

«Enkle ting som å bruke rake/ rive under løvinsamlingene om høsten isteden for bensindrevne «blåsemaskiner» kan redusere bensinforbruket til UiO litt. Bruk av manuelle skuffer isteden for å bruke ploger på biler til å fjerne snøen er muligens også en ide? Men det monner jo dessverre ganske lite begge deler. Frode Rise Under saka «Spøker for UiOs miljøsatsing»

Suksess?

«Teknisk ukeblad skrev at 40% av fjernvarme Hafslund produser skjer ved at man brenner Olje. Suksess? Kanskje skjer denne varmeproduksjonen med en billig og tyngje Oljetype, som gir ekstra giftige utslipp? I tillegg importerer Hafslund søppel fra EU land, noe som generer CO2 produksjon. Lars Fridtjof Nærheim Under saka «Spøker for UiOs miljøsatsing»

«At noen har kunnskap om våpen i krig betyr ikke at de har kunnskap om våpenbruk i politisammenheng.

TomEverr, under saka «Vil ikke gi studentene mer våpentrening»

TWITTER studentnyheter på 140 tegn

@konservativ: Har fått offisiell instakonto. Debuterer med et helt syyyykt crazy bilde av meg selv som kjører langs MJØSA! Wohooo!

23. aug

Her kan det fort ta av

@mathiasfischer: Det finnes mennesker som vier en stor del av livet sitt til fylkestinget. Tenk litt på det.

23. aug

Me må adri gløyma

@oleMMoen: «Jeg er bare én, jeg.» Datter (2,5 år) har begynt med metafysikk.

23. aug

Tidleg krøkast

@frebrake: Politiets våpenstatus: Avfyrte skudd i aktiv tjeneste i 2014 – 2 Avfyrte vådeskudd under midlertidig bevæpning – 5 Kven treng fiendar..?

20. aug

Sjekk nettutgåva vår for meir om politistudentar og våpen

@sussiban: Det er offisielt ikke lenger en solskinnsdag i ferien min og det er herved ulovlig å sitte på berget eller lignende aktiviteter

17. aug

Hausten nærmar seg. Ferien er over. Sukk.

@supercamilla: I sommer kunne NRK slått 2 fluer i en smekk: arrangere lokalvalgs-debatter for hvert sted Sommerbåten la til. Bare nevner det.

24 aug

Vekkasta potensial i nedgangstider for media

Det UiO gjør for miljøet

Miljø

Ole Petter Ottersen, Rektor ved UiO
John Skogen, direktør for Eiendomssavdelingen ved UiO

Oppslaget i Universitas i forrige uke gir et feilaktig inntrykk av UiOs miljøarbeid. Dette er fakta.

Universitetet i Oslo har redusert de beregnede direkte utslipp av CO₂-ekvivalenter med mer enn 30 prosent i perioden 2012 til 2014.

UiO sparer energi og CO₂ gjennom ENØK-tiltak i størrelsesorden 10,5 GWh og kommer til å redusere energibruken ytterligere gjennom systematisk energioppfølging.

Den nye Masterplanen for UiOs eiendommer gir økt fokus på miljø, klima og bærekraft. Eksempelvis skal alle nye bygninger prosjekteres og bygges etter de tøffe kravene i miljø- og klimastandarden BREEAM-NOR Excellent. Det samme skal vurderes for større renovasjonsprosjekter.

Videomøter er tilrettelagt og anbefales som et alternativ til flyreiser. Grønnere innkjøp gjennom utvikling av et profesjonelt innkjøpsmiljø og helelektroniske bestillingssystemer gir allerede

en miljøeffekt. Universitetet stiller i dag flere miljøkrav ved innkjøp og samarbeider med miljømerket Svanens kompetansemiljø for å sikre at det oppnås reelle miljøeffekter av de kravene som stilles.

Grønnere IT-tjenester og infrastruktur er innført og under videre planlegging. Virtualisering av serverparken og tøffe energikrav gjør utstyret mer energieffektivt og miljøvennlig, og innføring av printerløsningen «Pull Print» fører til redusert papirforbruk og gir brukeren bedre kontroll over egne utskrifter.

All elektrisitet UiO kjøper har opphavsgaranti. Det betyr at for hver kilowatt vi kjøper produseres det like mye fornybar kraft. Oppvarming av bygningene gjøres hovedsaklig ved fjernvarme der kun fire prosent av energimiksen kommer direkte fra fossile kilder (2014). Fra å være avhengig av en oljebasert oppvarming noen år tilbake utgjør nå dette det største bidraget mot en mer klimavennlig bygningsdrift.

Vi sorterer mer og skal bli enda bedre. Fra en kildesorteringsgrad på 32 (2014) er vi nå i gang med å etablere ordninger og endringer som skal gi oss en kildesorteringsgrad på 80 prosent.

Slett journalistikk, Universitas!

Fryktkultur

Kjersti Lohne, Marit Fosse, Linda Gulli, Anette Bringedal Houge, Synnøve Jahnsen, Monika Lindbekk, Olaf Halvorsen Rønning, Thomas Ugelvik – midlertidig ansatte

Onsdag 20. mai hadde Universitas som hovedoppslag at Universitetet i Oslo er preget av en fryktkultur hvor ansatte ikke tør å si det de mener av frykt for å utdefineres i fremtidige ansettelsesprosesser.

Ifølge stipendiat Trond Welstad ved Institutt for kriminologi og rettssosiologi (IKRS) er arbeidsmiljøet hans preget av at folk «sleiker oppover og pisser nedover». I artikkelen framstår Welstads sterke arbeidsmiljøkritikk som rettet mot IKRS.

Det er for så vidt greit om Welstad mener dette,

men vi som er hans midlertidig ansatte kolleger ved samme institutt, kjenner oss ikke igjen i beskrivelsen. Tvert imot opplever vi at vi arbeider ved et institutt hvor det er høyt under taket og mulig å komme med kritikk på faglig grunnlag, og av styre og stell på både instituttinterne og offentlige arenaer. Det finnes mange nyere eksempler på slik kritikk.

Vi vil også anføre at vi mener det er dårlig journalistisk håndverk av Universitas å la en enkeltperson fyre av en slik bredside mot et helt fagmiljø uten å gi andre representanter mulighet til å uttale seg. Det er greit at prorektor Hennum får ordet i artikkelen på vegne av Universitetet, men hadde det ikke vært riktig å gi både ledelsen og oss andre midlertidige ansatte ved IKRS mulighet til samtidig imøtegåelse også? Vi trodde enkildejournalistikk var et journalistisk skjellsord.

Shanghaiet av målemaner

Overdreven tro på rangeringer ødelegger diskusjonen om hva som faktisk er kvalitet i utdanningen

Studiekvalitet

Benjamin E. Larsen, 4. kandidat for Oslo SV

Universitas slår opp at UiO beveger seg noen plasser oppover på ARWU-rangeringa over «verdens beste universiteter». Rektor Ole Petter Ottersens kommentar om rangeringenes metodiske svakheter tjener ham til ære. Han er likevel lite konsekvent når han tidligere – og helt rettmessig – har avvist betydninga av tilbakegang.

Det er mye som tilsier at denne og lignende rangeringer ikke er gode mål på kvalitet. NIFUs rapport 25/2014 «Nordiske universiteter og internasjonale universitetsrangeringer» understreker dette. Artikkelen «Should you believe in the Shanghai ranking?» av Billaut et al. viser tydelig hvor vilkårlig sprangene på ARWU kan oppstå.

Oppmerksomheten knytta til universitetsrangeringene er et symptom på et problem Victor L. Shammus drøfter i samme utgave av Universitas: Ei overdreven tro på at kvantitative mål kan tjene som rettesnor for vurdering av komplekse samfunnsinstitusjoner. Denne målemanien har bredt vidt om seg i norsk utdanning og forskning.

Det samme skjer i Oslo-skolene under Oslos Høyre-dominerte byråd. Oslo-skolene produserer enorme mengder måltall på deres bestilling. Disse brukes løsrevet fra kontekst til å hevde at Oslo-skolen er «Norges beste» og er et fullstendig feilslått verktøy til å styre ressursinnsatsen i skolen.

Jeg oppfordrer dem som er opptatt av en nøktern diskusjon om hva som er kvalitet i utdanning og forskning til å gi denne tankegangen en nesestyver i årets valg.

Terrorist og statsviter

Anders Behring Breivik har fått studieplass på bachelorprogrammet i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo (UiO). So-
ningsforholdene gjør det umulig for ham å delta normalt i en studiehverdag, og Breivik må gjennomføre graden sin som
et selvstudie i fengselscella. Like fullt har studentene fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet fått en ny medstudent.

Syv på plassen

tekst Julie Kalager
foto Patrick Da Silva Sæther

1. Hva synes du om at Anders Behring Breivik er blitt tatt opp som statsvitenskapsstudent ved Universitetet i Oslo dette semesteret?
2. Tror du Breivik vil lære noe som kommer til å endre verdenssynet hans?

Helene Vada (33),
Samfunnsøkonomi

1. Det må være en likhet for loven. Men stu-
dier blir jo en form for stimuli, og det bør han
kanskje ikke få. At han får en grad i statsviten-
skap kan jo også føre at hans ord får en viss
tyngde og legitimitet, hvilket er negativt.
2. Det kan tenkes at noe positivt vil komme
ut av studiene hans. Men jeg tror ikke han
kommer til å angre på det han har gjort. Kon-
spirasjonsteoriene hans er alvorlige og han
virker bedrevitende. Men det kan jo hende at
verdenssynet hans endrer seg noe.

Thea Van der Hagen (24),
Samfunnsøkonomi

1. Det er vanskelig å svare på. Jeg synes det
er synd hvis han tar en plass på statsviten-
skap som kunne kommet en annen student til
gode. Det er jo ikke gunstig for samfunnet å
bruke penger på det, når han mest sannsyn-
lig ikke kommer til å jobbe. Likevel får andre
fanger lov til å studere, men Breivik er jo et
særtilfelle. Han har vært en slags forsøkska-
nin, der diskusjoner om hva han bør eller ikke
bør få lov til, har vært hyppige.
2. Nei, det tror jeg ikke. Studiene virker bort-
kastet når han ikke skal bruke det til arbeid.

Håkon Aspøy (27),
Sosiologi

1. Så lenge han tar studiene fra fengselet,
er det OK. Det er jo også jævlig kjipt å sitte i
fengsel, og alle bør ha rett til å utdanne seg.
Noen mener jo at han ikke skal få lov til å
gjøre noe, men det blir feil.
2. Han kan jo både bli farligere som følge av
studiene, og mindre farlig. Men vi må jo tro at
opplysning kan føre til et endret verdenssyn.
Kanskje folkemordfaget på SV vil få han til å
angre. Alt er mulig.

Even Kallevik (26), Sosiologi

1. Jeg tror ikke Breiviks studier kan gjøre
noen skade.
2. Han har et såpass vridd verdenssyn at
jeg ikke tror pensumlesing alene kan hjelpe
til med en eventuell endring eller anger.
Oppførselen hans i rettsaken viste jo at han
er et spesielt tilfelle.

Jarle Aarbakke Tollaksen (26),
Statsvitenskap

1. Så lenge han oppfyller kravene til inntak
på statsvitenskap, bør han få lov til å
studere.
2. Det tror jeg ikke. Studier i statsvitenskap
kommer nok ikke til å tilføre noe nytt for
Breivik.

Vilde Lunnan Djuve (23),
Statsvitenskap

1. Så lenge han ikke får noen spesialbe-
handling, er det greit. Han må konkurrere
seg inn som alle andre.
2. Det er umulig å vite.

Mads Motrøen (28),
Statsvitenskap

1. Jeg synes ikke det er noe problem at
Breivik skal studere ved UiO. Tilbakevir-
kende lover er jo en stygg sak.
2. Ikke i det hele tatt. Han er jo et interessant
tilfelle, men jeg tror ikke Øyvind Østerud skal
klare å endre verdenssynet til Breivik.

kulturredaktør: Pia Sandved Berg
piasbe@universitas.no 995 96 050

KULTUR

Lasse og Geir under lupen?

FESTIVAL: For den nette sum av 4500 kroner kan du fra i dag, 24. august, til 30. august delta på skuespillerfestivalen Oslo International Acting Festival (OIAF) som arrangeres av Norsk Skuespillersenter. Festivalen har i år tema «nordiske profiler», og hevder de skal utforske «det nordiske mangfoldet av performative strategier og skuespillerteknikker.» Et bugnende koldtbord av et tema som sikkert

kommer til å gi deltakerne mange interessante innblikk i skuespillerprestasjoner av et kaliber få er i stand til å forestille seg. Skuespillere som Lasse Tørnte og Torgeir Schjerven, kjent fra klassikeren *Lasse og Geir*, bør være blant de som står på fordypningsmenyen når festivalen sparkes i gang. Alt i alt virker festivalen å være en ypperlig investering, spesielt i disse storstipend-tider.

Humanioras pakt med

Kravet om umiddelbar samfunnsrelevans truer humanioras frihet. Å gi etter for det populistiske presset kan bety slutten for den frie forskningen.

Essay

Pia Sandved Berg, kulturredaktør

Mange gjør den feilen å tro at humaniora ikke har noe reelt samfunnsoppdrag. Flere av dem legger også til et «lenger» på slutten av den setningen, som for å indikere at det som en gang var verdifullt nå har blitt overflødig, og trenger gjennomgripende reform. At Humanistisk fakultet (HF) trenger å gjennomgå endringer er det ingen grunn til å tvile på. Imidlertid er det HF som institusjon som har behov for en opprydning, ikke humaniora. Man må skille mellom det institusjonelle og det intellektuelle, og humanioras krise er ikke intellektuell. Det er ikke fagfeltet det er noe galt med, men måten det forvaltes på. Denne institusjonelle krisa er heller ikke lokal, den har rammet humanistiske fakulteter verden over. Et av de store problemene er at forskerne i stadig større grad blir frarøvet sin frihet.

– **Det er ikke** godt å bli fratatt myndighet, ansvar, mulighet til fri forskning eller å bli flyttet fra en disiplin til en annen, som noen opplever. Humaniorakrisen, om noe slikt finnes i den vestlige verden, er ikke intellektuell, den er institusjonell, bekrefter Knut Stene-Johansen.

Han er professor i allmenn litteraturvitenskap ved Universitetet i Oslo (UiO). Stene-Johansen forteller at han, i motsetning til mange andre, har gode og produktive arbeidsvilkår. Han føler seg privilegert, fordi stadig flere av hans kolleger ved andre institusjoner, både nasjonalt og internasjonalt, mangler frihet.

Frihet, selvstendighet, originalitet. Disse er alle forskningsidealer som masterstudenter, doktorgradsstipendiater og vitenskapelig ansatte ved Humanistisk fakultet UiO er vant til å forholde seg til i sin hverdag. Disse tre elementene skal sikre at forskningen holder høy kvalitet, ikke stagnerer eller blir repetitiv. Problemet er at disse idealene ikke garanterer at forskningen har åpenbar samfunnsrelevans, og det er samfunnsrelevans som må til for at forskningsprosjekter skal få positiv anerkjennelse utenfor fagmiljøet. Det har oppstått en konflikt mellom humanioras nytteverdi og idealet om forskningsfrihet, og dette er kanskje selve essensen av HF-krisa?

Under paneldebatten om HF's framtid i forrige uke lanserte Christen Krogh en påstand om at humaniora må bli flinkere til å begi seg ut på de store samfunnsutfordringene, i stedet for å bygge unna når spørsmålene blir konkrete og politiske. Krogh er avdelingsdirektør i Norges forskningsråd, Avdeling for humaniora og samfunnsvi-

tenskap og Avdeling for instituttpolitikk. Krogh vet hva man ser etter når man bevilger penger til forskning, og samfunnsrelevans er stikkordet.

Samfunnsrelevans høres tilforlatelig ut, men med kravet følger egne problemer. Man blir nødt til å forske på det de som sitter på pengesekken ser på som samfunnsrelevant, ellers kan man like så godt la være å søke om penger.

Ser man på antallet arbeidstimer en vitenskapelig ansatt legger ned i forskningsarbeidet sitt, blir det for dumt å innbille seg at de ikke bryr seg om hva andre vil tenke om resultatet av arbeidet, og om hvorvidt det er relevant for den verden vi lever i. Modningstiden på humanistisk forskning er ofte lenger enn på mye annen forskning, men forskningen har lenger holdbarhetstid enn i for eksempel naturvitenskapen, der nye funn som endrer premisser for forskningen gjøres oftere. Et krav om umiddelbar og åpenbar samfunnsrelevans er derfor direkte historieløst i samtalen om den humanistiske forskningen.

Christen Kroghs forslag om å styre humanistisk forskning i retning aktuelle samfunnsutfordringer er antakeligvis tenkt å være et velmenende råd til frustrerte humanister som ikke mottar den pengestøtten de ønsker seg og føler de fortjener. Ringvirkningene av en slik institusjonalisert retningsendring kan bli enorme, fordi mye av humanioras relevans faktisk er å finne i den nevnte modningstiden som forskningen har. Et humaniora som kun beskjeftiger seg med problemstillinger som framstår som dagsaktuelle vil miste sin evige aktualitet, og da forsvinner store deler av den reelle nytteverdien.

Forslaget truer grekernes mer enn 2000 år gamle tanke om at humaniora trenger frihet, og ikke minst om at man trenger humaniora for å oppnå og vedlikeholde enkeltindividets frihet. Det er humanioras samfunnsoppdrag, og det er minst like samfunnsrelevant i dag som det var i antikkens Hellas. Nå er det opp til institusjonene og politikerne å legge til rette for

at humanistene kan fortsette å ivareta og videreutvikle denne tradisjonen for kritisk tenkning. Det er tross alt den som har sørget for Christen Kroghs frihet til å uttale seg kritisk om humanioras satsningsområder i det offentlige rom.

Enn så lenge har humanioraforskerne ved UiO sin frihet i behold. Men som Stene-Johansen påpeker, er mangelen på forskningsfrihet et stadig voksende problem som rammer både nasjonalt og internasjonalt. Spørsmålet er om forskerne på HF kan føle seg trygge på at de får beholde sin frihet i framtida.

DIGITAL KOMPETANSE: På Høgskolen i Oslo og Akershus er det fortsatt ledige plasser på videreutdanningen Digital kompetanse for lærere. Dette er en gylden mulighet for alle professorer, førsteamanuensiser, universitetslektorer og andre som har gjort seg skyldige i å bruke de første ti minuttene av semesterets første forelesning på å logge seg inn, skru på prosjektoren, mislykkes med

det, trykke febrilsk på alle tastene på tastaturet, skru prosjektoren av og på gjentatte ganger rett etter hverandre, kløne med fullskjermfunksjonen på powerpointen, og til slutt måtte be en nysmidd student om hjelp. Digitale utfordringer er en ærlig sak, det er lov å savne den trofaste og stabile overheaden, men det finnes andre forelesere der ute som vier arbeidstiden sin til å hjelpe sånne som deg.

djevelen

ILLUSTRATION: CONSTANCE TENVIK

Velkommen til UiOs

ÅRSFEST

Onsdag 2. september – uio.no/arsfest

ÅRSFESTSEREMONI

Seremoni med utdeling av UiOs fire priser og H.M. Kongens gullmedalje.
Musikalske innslag.

STED: UNIVERSITETETS AULA, KL. 14:00

Umiddelbart etter seremonien er alle velkomne til mottakelse i Professorboligen.
Seremonien og mottakelsen krever påmelding: uio.no/arsfest

FORSKNINGSPRISEN:
Anders M. Fjell og
Kristine B. Walhovd

FORMIDLINGSPRISEN:
Robert Marc Friedman

UTDANNINGSPRISEN:
Studieretningen
Computational Physics
v/Morten Hjorth-Jensen
og Anders Malthe-
Sørenssen

INNOVASJONSPRISEN: Erik Fosse

KAKEFEST & KONSERT

Servering av bursdagskake, utdeling av studentpriser og konsert med LIONHEADS!

STED: FREDERIKKEPLASSEN, KL. 12:00

MINIFOREDAG & VAFLER

Kom og hør korte, spenstige miniforedrag fra UiOs fire prisvinnere.
Vafler og kaffe til alle!

FORSKNINGSPRISEN: *Hjernen endrer seg hele livet – hva påvirker hvordan?*

FORMIDLINGSPRISEN: *Fra forskningsfronten til hovedscenen:*

Om å dramatisere vitenskapshistorie

UTDANNINGSPRISEN: *Framtidas utdanning*
INNOVASJONSPRISEN: *Ny medisinsk teknologi – ny organisering*

STED: VILHELM BJERKNES' HUS, KL. 10:00-12:00

THE KRISTINE BONNEVIE LECTURE

GEORGINA MACE: *How should we value nature in a human-dominated world and*
JAMES WILSDON: *The science and art of scientific advice.*

STED: GEORG SVERDRUPS HUS, AUDITORIUM 1, KL. 10:15-12:00

UiO : Universitetet i Oslo

utenriksredaktør: Ingrid G. Bergo
i.g.bergo@universitas.no 405 51 189

UTENRIKS

GIR IKKE OPP: Nistha Joshi (nummer tre fra venstre) håper på en bedre framtid i Nepal. Her er hun sammen med familien sin på den tradisjonelle fargefestivalen Holi, en snau måned før katastrofeskjelvet snudde landet på hodet.

Verdens verste eksamensoppgave

Arkitektstudenten Nistha Joshi kunne forlatt Nepal etter jordskjelvet, men hun vil heller bruke det hun har lært til å gjenoppbygge landet sitt.

– Som arkitektstudent føler jeg et ekstra ansvar for det nepalske samfunnet, forteller Nistha Joshi Universitas.

Hun studerer ved Universitetet i Nepal. Etter jordskjelvkatastrofen i april har mediebildet vært preget av de omfattende menneskelige tapene, sulten og nøden i landet. I all elendigheten er det lett å glemme at det finnes en hverdag også i Nepal. Joshi forteller at studentlivet har vært alt annet enn enkelt siden jordskjelvet.

– Det ble en svært stressende slutt på semesteret. Jordskjelvet førte til at vi måtte ferdigstille alt arbeidet lenge før fristen. Nå er nesten alle universitetsbyggene skadet, og mange må studere i hytter.

Flere av Joshis professorer ble skadet. Mange av vennene hennes mistet nære og kjære. Den unge nepalske jenta var selv livredd da jordskjelvet pågikk.

– Men jeg kunne ikke vise det,

for da ville jeg skremme foreldrene og besteforeldrene mine.

Selv om de unnslopp fysiske skader, sliter de fleste nepalerne med store psykologiske traumer i ettertid av skjelvet.

– Jordskjelvet tok knekken på studieiveren til mange studenter. Det er helt forferdelig å takle alt stresset, i tillegg til studiene. Hver gang noe rører seg, stivner vi i sjokk. Vi frykter alltid at det skal komme etterskjelv når vi er på universitetet. Siden vi studenter er unge og sterke, får vi mye av ansvaret for å ta vare på familiene våre, forklarer hun.

Selv har hun tviholdt på studiene for å bearbeide katastrofen.

– Å være opptatt med studier gjør at man glemmer jordskjelvet. Av og til virker det uoverkommelig å skulle studere i disse tilstandene. Men vi vet at alt arbeidet vil lønne seg i fremtiden.

Ingrid G. Bergo

universitas@universitas.no

Studentforening dobbeltråkket i den grenske salaten

USA: Har du sett en eneste film om amerikansk collegeliv, vet du at riktig valg av studentforening er alfa og omega for ferske studenter i USA. Rekrutteringsprosessen er beinhard, og studentforeningene skyr få midler i kampen om studentene. Kvinneforeningen Alpha Phi ved University of Alabama fikk imidlertid smake pis-

ken etter å ha lansert en særlig kontroversiell rekrutteringsvideo. Unge studenter, dansende i bikini mens de slenger slengkyss til kamera, fikk seere til å rase. I tillegg til å bli kritisert for å fremme et nedverdiggende kvinnesyn – oppmuntre vordende studenter til å blåse glitter etter fotballgutta – illustrerte nemlig foreningens video

hvor segregerende amerikanske studentforeninger fortsatt er. Alle de dusinvis vrikkende jentene er kritthvite. Med begge bein grundig plassert midt i den politisk ukorrekte salaten måtte studentforeningen til slutt krype til korset og trekke tilbake videoen, skriver The New York Times.

HJERNEFLUKT FRA CUBA:

Studentene

Gjenåpningen av den amerikanske ambassaden markerer slutten på isfronten mellom lilleputten Cuba og supermakten USA. Men cubanske studenter tviler på at de har en bedre framtid i vente.

Cuba

tekst Hanna Skotheim

Da president Raul Castro tok Barack Obama i hånda i april, var det første gang siden 1961 to presidenter fra Cuba og USA møttes. Håndtrykket markerte starten på en opptining av isfronten som har ligget mellom landene siden den kalde krigen. Nå åpner den amerikanske ambassaden igjen på Cuba.

– Hele oppveksten ble vi fortalt at USA var fienden, og at amerikanerne var skyld i at vi cubanere var så fattige. Plutselig våknet vi opp en morgen, og USA og Cuba hadde blitt venner. Det var et stort sjokk for alle, sier 27 år gamle Pablo Emilio Gonzalez Vidal, tidligere student ved universitetet Cujae i Havana, Cuba.

Ser ikke håp

I desember i fjor forlot Vidal hjemlandet til fordel for Belgia. En hverdag med sporadiske vaske- og malejobber virket lysere enn framtiden på Cuba.

– Folk er lei av å leve under de samme karene år etter år mens myndighetene lever som konger og dronninger.

Ambassadeåpning eller ei, Vidal ser ikke håp for unge i hjemlandet.

– Familie og venner forteller meg at situasjonen er helt lik som da jeg dro. Korrupsjon er så utbredt i det cubanske samfunnet at jeg tviler på at det vil være mulig å bygge livet sitt på ærlig og redelig vis.

Få krav, dårlig utdanning

Studenter tror heller ikke situasjonen deres vil bedres, ifølge Vidal. Utdanningskvaliteten er nemlig blant hovedårsakene til at mange cubanske studenter – i likhet med Vidal – reiser til andre land for å søke lykken. Lærarlønnen er så dår-

CUBAS ISOLASJON

- 1959: Den cubanske revolusjonen forverrer forholdet mellom USA og Cuba.
- 1961–62: USA innfører en økonomisk og diplomatisk blokade mot Cuba.
- 2009: Med Obama som president løste USA opp noen av restriksjonene mot landet.
- 2014: Fortsatt rapporteres det hyppig om menneskerettighetsbrudd på Cuba.
- Desember 2014: Det offentliggjøres at forholdet mellom USA og Cuba skal normaliseres.
- 2015: Det første møtet mellom de to presidentene markeres.
- 1. juli: Obama kunngjør at den amerikanske ambassaden skal åpnes igjen.
- 14. august: Den amerikanske ambassaden åpnes på ny.

lig at mange lærere må slutte hvert år. De som fortsetter, klarer ikke fokusere på undervisningen fordi de tenker på hvordan de skal skaffe nok penger til mat på bordet. Ettersom så mange slutter, er kravene som stilles til lærerne svært lave.

– Læreren til søsteren min var 17 år, og hadde aldri fullført utdanningen sin, forteller Vidal.

– God nok

Presidenten av studentorganisasjonen La Federacion Estudiantil Universitaria (FEU), Randy Perdomo, tror i motsetning til Vidal at bedre relasjoner mellom Cuba og USA vil være positivt for cubanske studenter.

– Men jeg mener utdanningen på Cuba allerede er god nok, sier han.

Han håper flere unge vil velge å bli på Cuba framover. Imidlertid tror ikke Perdomo at normaliseringsprosessen vil ha store innvirkninger på studentlivet.

– På Cuba har utdanning vært

gratis. Dette vil ikke endres. Reformen kan kanskje bidra til positive endringer på andre plan.

Noen forandringer har studentene i Cuba allerede merket seg. Det er blitt flere barer og utesteder, samt noen amerikanske kjeder.

– Folk viser glede over at Cuba skal delta mer internasjonale relasjoner, sier Perdomo.

Kirkevalget
2015

Det er nå det gjelder!

17.-28. august kan du forhåndsstemme på kirkevalget ved kontoret til Studentprestene på Blindern
Klokka 12-17 hverdager
Kom, kom!

STUDENTprestene

Plagieringsanklager sverter toppsjiktet i akademia

STORBRITANNIA: Som belest universitetsstudent kjenner du kanskje allerede til Zygmunt Bauman – stikkord: verdensberømt sosiolog, filosof, forfatter av 57 bøker og æresdoktor ved Universitetet i Oslo. Men du visste kanskje ikke at 89-åringen den siste tiden har balansert på en knivsegg

hva gjelder god forskerskikk. I fjor ble han anklaget for å ha nærmest klippet og limt sitater fra Wikipedia og andre nettkilder, helt uten å sitere forfatterne. Til sitt forsvar fastholdt den innflytelsesrike forskeren at han syntes det var vanskelig å forstå hvilken betydning «tekniske prosedurale regler for

sitering hadde for kvaliteten av arbeidet». Nå er råtassen i hardt vær igjen, skriver Times Higher Education. I en omfattende rapport anklages han for å ha «resirkulert» ikke mindre enn 90 000 ord i 29 av bøkene sine produsert mellom 1987 og 2014.

Godt nytt for syriske studentflyktninger

JORDAN: EU har satt av 60 millioner euro til å bistå jordanske myndigheter i finansieringen av utdanningsmuligheter for syriske flyktninger, melder ANSAmeld. 55 av millionene skal brukes på utdanningshjelp til de 140 000 syriske studentene som nå befinner seg i landet. 5,5 millioner

skal brukes på økt jordansk deltakelse i EUs utvekslingsprogram for høyere utdanning, ERASMUS. Pakken er en del av et bredere program for å hjelpe jordanerne med å takle de massive flyktningstrømmene til landet. Over 600 000 – registrerte – syriske flyktninger har søkt tilflukt i landet siden borgerkrigen startet.

e flykter fortsatt

SYMBOLTUNG FORTID: El Capitolio huset den cubanske regjeringen fram til slutten av den cubanske revolusjon. Kuriøst nok ble El Capitolio utformet av den USA-støttede diktatoren Gerardo Machado i 1926 for å gjenskape Capitol i Washington, USA – dog ørlite grann høyere. I dag er bygget hjem til det cubanske forskningsakademiet.

FOTO: OLE GUNNAR ONSØIEN

Vanskelig å spå

Leiv Marsteintredet, førsteamanuensis ved Latin-Amerikastudier ved UiO, tror at regimet på Cuba ønsker å beholde så mye som mulig av den sentrale kontrollen, til tross for at de har bestemt seg for å åpne samarbeidet med USA.

– Jeg tror ikke cubanske myndigheter vil gi fra seg makten til andre. Derfor vil ikke de store

konsekvensene av det nye samarbeidet synes foreløpig. Men jeg tror grepet rundt universitet og akademia vil bli litt mindre stramt, sier han.

Ennå er det vanskelig å spå hvordan situasjonen vil bli for cubanske studenter, men Marsteintredet tror universiteter og akademia på Cuba vil fortsette å ha mest kontakt med andre la-

tinamerikanske land. En tettere kommunikasjon og mer åpenhet mellom universitetene på Cuba og USA kan imidlertid åpne for nye perspektiver i det cubanske utdanningssystemet. Det vil bli mulig å forske både i og for USA.

– Men først og fremst vil nok amerikanske studenter ta turen til Cuba på utveksling, siden de har flere ressurser, sier Marsteintredet.

Et nyetablert utvekslingsprogram for amerikanske studenter er Consortium for Advanced Studies Abroad Cuba, eller CASA Cuba. Bak programmet står prestisjeuniversitetet Johns Hopkins, sammen med seks andre institusjoner. CASA Cuba er den største amerikanske akademiske innsatsen på Cuba, og sannsynligvis ikke den siste. Privilegerte cu-

banske studenter vil også kunne dra til USA, og Vidal tror at flere utvekslingsmuligheter vil være bra for cubanere.

– De unge på Cuba har vokst opp helt isolert. De trenger å reise, de trenger å erfare og se nye ting. De bør også lære hvordan man skal respektere andres meninger, forklarer han.

Feng shui
Hvor:
Student-
hybelen

Andreas Løhren, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Studentsuite

Selv om du bor på et frimerke av en studenthybel med utsikt til en motorvei, trenger ikke rommet ditt å være grått og kjedelig. MDG ønsker grønne studentboliger, og du kan starte med å male det sjøgrønt. En deilig og beroligende farge som det er godt å våkne opp til. Hvis du trenger en forandring; ommøblér. Billy-bokhyllen

kan også stå foran vinduet så du slipper å se motorveien. Litt feng shui vil hjelpe på konsentrasjonen når du skriver masteroppgave. Vær positiv! Ikke glem at hybelen din faktisk er på størrelse med en juniorsuite på Continental. Fyll sengen med silkeputer, duftlys på badet og litt plakatkunst på veggene, så er du der. Nesten.

Kaffe
Hvem: du
Når: I
hverdagen

Adrian Simen Holm, journalist i Universitas.

Ukas advarsel

Koffeinjomfruenes klagesang

«Nei takk, jeg drikker ikke kaffe.» En kort, pinlig stillhet følger. «Åh. Nei, men daså.» En hverdag uten kaffe er utenklig for mange. Dette kjødets bensin som du først drakk for å tøffe deg da du var på telttur med speideren som trettenåring. Før du visste ordet av det var du blitt en fullblods kaffe-junkie, med gule tenner og en lei tendens til å få mi-

grene om du ikke får pumpet i deg din daglige dose svart væske. Noen av oss er heldige nok til å aldri ha havnet utpå koffeinkjøret. Takket være ukentlige kommentarer som den ovenfor kan det være en tøff hverdag. Men frykt ikke: Erstatt heller kaffekoppen med en kopp mørk te (eventuelt Kahlúa), og ingen vil merke forskjell.

IKEA-katalogen:

Alt man trenger for å være ensom

En besk påminnelse om at voksenlivet venter, har spredt seg på IKEA.

Like sikkert som at stipendet går tomt altfor fort, går turen før eller siden til IKEA. Varehuset er nærmest obligatorisk å besøke for (fattige) studenter, og ved studiestart blir dette ekstra tydelig. Når så mange mennesker skal etablere seg i Oslo, og IKEA samtidig lanserer ny katalog, må en belage seg på å stå på gratisbussen til Furuset.

Dagens unge, nye studenter har antakelig kjent til IKEA hele livet, og det føles alltid litt godt å ankomme. For de spesielt interesserte er det morsomt å se hvordan de har

innredet ulike rom med smarte oppbevaringsløsninger og pyntet med nyankomne varer. For oss andre er det god trøst i at pølsene i kiosken etter kassa fortsatt er gode og billige, og softis-porsjonene rause.

Kjøkkenutstyret er fortsatt billig og av god kvalitet. Spesielt følelser av bambus og potetskrellerne er gode kjøp. I tillegg ender du alltid opp med et håndkle eller et sengesett mer enn du kom for. Likevel er det noe som skurrer. Årets katalog har forside som titulerer «Alt dere trenger for å være sammen», og flere ganger

underveis både i katalogen og i varehuset blir det tydelig at IKEA distanserer seg fra studenter og deres hverdag.

Idet man passerer kjøkkenseksjonen, illustreres det godt: Her finnes nå en egen slags «lounge» hvor det sitter par etter par foran en pc og planlegger kjøkken. Når katalogen i tillegg jevnt og trutt antyder «her skal man være to eller fler», sitter man ensom og bitter igjen. Som om ikke studenter sliter nok med ensomhet, er vi nå nesten ekskludert fra IKEA-katalogen. Mange av årets nyheter bærer preg av å være «familie»-varer. Bildene som skal illustrere varene, er av barn

IKEA

Avdeling: Furuset

Aktuell med:
ny IKEA-katalog

og deres respektive foreldre. Selv illustrasjonen av oppbevaring og smarte romløsninger, er viet barn. En besk påminnelse om at voksenlivet nærmer seg har spredt seg på IKEA. Det føles alt annet enn godt.

Inntil man spiser kjøttbullar med tyttbærsyltetøy for en slikk og ingenting, og hele den alvorlige minen er glemt.

Thorbjørn Kringlebotn Borlaug
t.a.k.borlaug@universitas.no

Plate:

Radiovennlig, men datert

Let Me Go

Av: Kristian Park

Plateselskap:
Friskt Pust Records

Let Me Go er tittelen på Kristian Parks etterlengtede debutalbum. Musikeren fra Rognan ga ut sin første singel, «Lovers and Haters», allerede i 2009, og skal ha fått skryt av blant annet Paul McCartney og Brian May. At Park har bakgrunn fra McCartneys musikkskole, LIPA, letter ikke akkurat på forventningene.

Åpningssporet «New York» er lettbeint, med fine harmonier og enkle arrangementer. Det tar ikke mange sekundene før man vugger lett i lenestolen. Andrelåta «Stay With You» tydelig homage til (tyveri av?) den amerikanske singer/songwriteren Ray LaMontagnes «Let It Be Me». Tittelsporet «Let Me Go» er uten tvil albumets høydepunkt. Her tas tempoet opp igjen; et godt supplement til en tekst som føles veldig personlig. *There is no romance when I ask you out for a dance*, synger Park, og hans litt hese, behagelige stemme kommer til sin fulle rett. Det hviler noe melankolsk over alle låtene, uten at det blir dystert.

Det sier ikke akkurat pang av debuten, men det er noe med Parks jordnære tilnærming som gjør *Let Me Go* lett å like. Kanskje er det at den tar deg med femten år tilbake i tid, til typiske, sentimentale radiolåter fra

tidlig 2000-tall. Det såkalte albumets største svakhet er utvilsomt lengden. Med bare seks spor blir lytteropplevelsen vel kort, og man får lite tid til å bli kjent med Park før

han avslutter med den noe kjedelige duetten «Blossom».

Benedicte Tobiassen
benedicte.tobiassen@universitas.no

Kulturkalender

26 ons Barnløshet på Litteraturhuset

Barn, eller ikke barn? Et av livets store spørsmål er i vinden om dagen. I den ferske antologien Evig barnefri, redigert av Heidi Helene Sveen, forteller fjorten mennesker om livet som frivillig barnløse. Eller som barnefri, om du vil. I sammenheng med utgivelsen vil bidragsyterne Brita Møystad Engseth, Anne Bitsch, Ole Ivar B. Storø og redaktør Sveen dele sine erfaringer med publikum på Litteraturhuset. Litteraturhuset, kl. 18

29 lør Gratis utekino

Gratis utekino på St. Hanshaugen arrangeres for 13. år på rad, og i år er det Hayao Miyazakis klassiker Min Nabo Totoro som skal snurre over lerretet rett ved siden av uteserveringen. Ta med pledd, en date og håp på snille værguder. St.Hanshaugen, kl. 21

HENTET FRA FILMEN MIN NABO TOTORO

28 fre Bønder i byen

Landbruksmesse, sa du? Neida, Bønder i byen er intet mindre enn en årlig festival midt i hjertet av den grønneste perlen i Oslo sentrum. I Geitmyra parsellhage vil programmet bestå av et vell av underholdningsmuligheter for både store og små, og tar du turen kan du få med deg både aktegning, nattkino og ikke minst et omfattende musikkprogram. Geitmyra, kl. 14

31 man Allah-Las

Det blir vestkyst og psykedelia på John Dee når de kaliforniske solstrålene fra Allah-las spiller opp til surfedans. Billetter koster 250,-. John Dee, kl. 20

FOTO: REUBEN BEDINGFIELD/FICKR

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Arendalsfadderuka

Valgkampen er endelig i gang for fullt. Flere, i følge seg selv prominente, studentpolitikere står som 30.-, 40.- og 50.-kandidat på partienes lister, men det får så være. Langt viktigere er det at fremtredende Oslo-politikere har funnet ut at flere av studentene faktisk er stemmeberettiget i Oslo. Byrådet forsøkte derfor gjennom NSO å lobbe for å legge fadderuken til Arendal, uten hell.

Arbeiderpartiets ordfører kandidat Tone Tellevik Dahl spilte kubb med nye studenter på Blindern. Plannen hennes var å vise at den elitistiske kongens makt er for stor i spillet, som i det virkelige liv, og at skatt derfor er sva-

ret. Fremskrittpartiets ordførerkandidat Carl I. Hagen startet valgkampen lenge før sine motstandere, da han i mai var eksamensvakt. Flere studenter Ad notam har vært i kontakt med forteller at FrP-nestoren midtveis i eksamenen strakte hodet opp fra sitt vegghorn og ropte «hvis vi slipper inn flere flyktninger nå, så kommer dokøene til å bli så lange på eksamen at dere pent må holde dere».

Høyre publiserte på sin side en pamflett hvor de viste at eiendomsskatt vil gi 9000 kroner høyere semesteravgift, fordi noe med ligningsverdi som ikke ligner grisen.

Litteraturvitere vet best

I kjølvannet av Houelleoues Underkastelse har man kunnet høre tilløp til jubelrop fra Det humanistiske fakultet (HF) ved UiO. For romanen har, endelig, vist hvorfor litteraturvitere og andre klassisk utdannede virkelig trengs i samfunnet. Det mener i alle fall Julian K. Lager, masterstudent i litteraturvitenskap.

Nå har statsvitere, politikere, tenketankesmeder og andre som ellers aldri leser noe uten minst fem fotnoter, endelig begynt å diskutere skjønnlitteratur i det offentlige rom. For en vakker tid vi lever i, sier litteraturviteren.

Når de seriøse folkene har lest boken, har det gjerne resultert i en kronikk hvor de argumenterer enten for at bokens plott er et sannsynlig scenario, eller mot at det er det.

Og her er det vi kommer inn! Endelig er det noen i samfunnet som trenger at vi sier klart og tydelig at «dette er kun en bok. Forteller og forfatter er ikke nødvendigvis det samme. Skjerp dere, dere aner ikke hva dere driver med.» Det er dette vi har ventet på, det er derfor vi begynte å studere litteratur i utgangspunktet, sier Lager.

Men hvorfor er det viktig at dere sier akkurat dette?

Fordi Adorno, skrukturalisme og diskurs. Og ikke minst Derrida. Vi må aldri glemme Derrida.

Han her kan bli ordfører: Ordførerkandidat Carl I. Hagen ønsker ikke å ta i mot flere studenter til byen, fordi det er billigere å hjelpe studentene der de er.

Vi spør

av Vida Brenna

Filmbonanza i kunnskapens høyborg?

Universitas har fra ubekreftede, men vanligvis troverdige kilder fått tilgang på informasjon om at kommunikasjonsteamet til kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen har laget et kunnskapspolitisk filmepos, antageligvis inspirert av kollega Anders Anundsens ferke informasjonsfilm. I den anledning ringte Universitas' journalist til alle pressekontaktene i Kunnskapsdepartementet for å få klarhet i disse sikre, men ubekreftede, ryktene.

Det viste seg imidlertid å være utfordrende å få Isaksens pressekontakter til å lette på sløret. Verken pressekontakt Hong Pham, Ingebjørg Aadland, Åsmund Eide, Dino Prohic eller Stian Stang Christiansen var tilgjengelige, eller interesserte i å kommentere vår innsideinformasjon. Vi ble til slutt henvist til den vi mistenker er selve regissøren, både for filmen og selve Kunnskapsdepartementet, kommunikasjonssjef Anne Kristin Hjukse. Hun fikk spørsmålene våre pr. e-post, og svarte følgende:

Svaret er nei. Vi har ingen planer om å lage en slik film. Dine øvrige spørsmål faller derfor bort.

Under følger listen med rykter vi ville ha bekreftet. Vi håper med dette at ansatte i Kunnskapsdepartementet vil benytte seg av vår anonyme tipstelefon og fortelle oss det vi allerede vet er sant.

1. Filmen kostet 50 000 kroner som opprinnelig var øremerket tilrettelegging for studenter med dysleksi.

2. En scene viser hvordan Isaksen nærmest presser rektor Curt Rice til å skryte av ham, og at Rice er synlig brydd. Dette skal være klipet bort i den endelige utgaven.

3. Vi har også hørt at Isaksen har på seg en Høyre-caps for å være litt coolere enn Anundsen, som har FRP-slips.

4. I filmen drar Isaksen ut i felten for å finne potensielle skoleavhoppere som ikke elsker matematikk. Han ender opp på et røykehjørne utenfor Stovner videregående i Oslo. Vi har hørt at han har snudd Høyre-capsen bak frem i denne scenen.

5. Deler av kunnskapsminister Isaksens video er filmet i HiOAs

hemmelige kjeller, et mulig ledd i en åpenhetsskampanje fra Kunnskapsdepartementet.

6. Filmens har hatt flere arbeidstitler: *Kunnskap i hverdagen*, *Kongen av kunnskap*, *Kunnskap er makt*, og *Pugging ikke lugging*.

7. Isaksen forteller i en slettet Twittermelding datert 25.08 at han er blitt intervjuet av Nord-Koreansk fjernsyn. Den nye filmen skal ha vært tema i dette intervjuet.

8. Ulrik Imitiaz Rolfsen har registrert filmen.

Inntil Universitas får bekreftet disse tingene vil vi vurdere våre gravejournalistiske stillinger, og legge alle negative vinklinger på hylla.

universitas@universitas.no

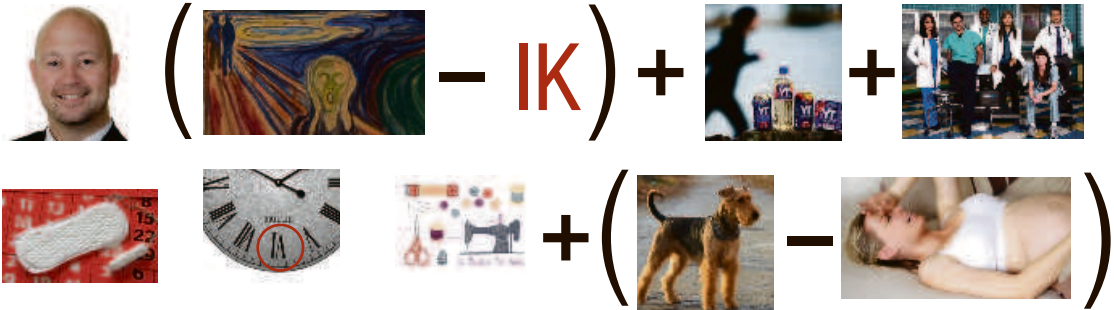
Optipess

av Kristian Nygård

Rebus

av Marthe Olstad

HINT: Noen må gå. Send inn svaret til julika@universitas.no

FORRIGE UKES LØSNING: «Jeg hater å lage rebus» Den var kanskje så umotiverende at ingen gjettet riktig.

UniversitasQuiz

av Anders R. Erikstad og Vegard R. Erikstad
Tidligere juniornorgesmestre i quiz

1. Den siste tiden har børsene i Kina falt kraftig. I hvilken by hører Hang Seng-indeksen hjemme?
2. Hvilken norsk forfatter har skrevet *Innsirkling*-bøkene? Hans etternavn er også navnet på et område i Trondheim.
3. Hva er navnet på en gudinne i gresk mytologi og et sportsklesmerke?
4. Det nevnte klesmerket ble grunnlagt som Blue Ribbon Sports i 1934 i en by i Oregon som er kjent for friidrett. Hvilken by?
5. I hvilke norske byer renner følgende elver: Nidelva, Otra, Nitelva?
6. Hvilket navn brukes på latin for fenomenet nordlys?
7. Semifinalene i Norgesmesterskapet i fotball for herrer skal spilles 23. og 24. september. Hvilke fire lag er gjenværende?
8. Hvilke to skuespillere hadde hovedrollene i filmen *Easy Rider* fra 1969?
9. Hva het den italienske dikteren som sto bak det episke diktet *Den guddommelige komedie*, skrevet mellom 1308 og 1320?
10. Andre bok i ovennevnte dikt er et begrep i katolsk lære og defineres slik av Wikipedia: «en renselse som frelste sjeler må gjennomgå før oppstandelsen.» Hva er tittelen på andre bok?

1. Hong Kong
2. Carl Frode Tiller
3. Nike
4. Eugene
5. Trondheim, Kristiansand og Lillestrøm
6. Aurora Borealis
7. Rosenborg, Stabæk, Viking og Sarpsborg 08
8. Dennis Hopper og Peter Fonda
9. Dante Alighieri
10. Skjærsliden